

ААВЛ

Банк

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка»

А.А. Корзюк

**ВЫВУЧЭННЕ ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ
КАНЦА ХVIII – ПАЧАТКУ ХХ ст.
У АГУЛЬНААДУКАЦЫЙНАЙ
ШКОЛЕ**

Рэкамендавана Вучэбна-метадычным аб'яднаннем
вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь па педагагічнай
адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў
вышэйшых навучальных устаноў, якія навучаюцца па спецыяльнасцях:
1-020101 Гісторыя; 1-020102 Гісторыя. Дадатковая спецыяльнасць

Мінск 2010

БГПУ БИБЛИОТЕКА

ИНВ. № УК 4721

ваць свабоды ўсім палітзняволеным. Войска ахоўвала турму, сутыкненняў не было. Натойн, які навялічыўся да 10 000, рушыў на Лібава-Роменскі вакзал, ішоў з крыкамі «ўра», выстраламі з рэвальвераў, чырвонамі сцягамі. Начальнік упраўлення жандараў Вільдэман тэлефанаваў, просячы ўказанняў. Перадаў яму на тэлефоне – не страляць да апошняй крайнасці, ужыць зброю пры насіллі. Натойн вёў сябе задзірліва, абражаў салдат, спрабаваў вырваць ружжы, пачаў страляць з рэвальвераў, граміць вакзал. Ёсць забітыя і параненыя. Докладваю: могуць быць новыя беспарадкі, якія вымушаны падаўляць сілай» [6, с. 54].

1. Што гэта за дакумент? Хто яго аўтар? 2. Выявіце ў змесце дакумента меркаванні аўтара. 3. Ахарактарызуйце падзеі, якія адлюстраваны ў ім. 4. Параўнайце інфармацыю пра гэтыя падзеі ў тэксце дакумента з матэрыялам у вучэбным дапаможніку. Высветліце, наколькі змест дакумента дапаўняе і канкрэтызуе тэкст дапаможніка.

Для замацавання вывучанага матэрыялу можна выкарыстаць наступны тэкст з памылкамі:

«Пачаткам рэвалюцыі ў Беларусі сталі акцыі пратэсту, выкліканыя «Крывавай нядзеляй» 9 студзеня 1905 г. у Пецярбургу. Вясной-летам 1905 г. уздым палітычных выступленняў назіраўся ў сувязі са святкаваннем 1 мая. Акцыі, забастоўкі і дэманстрацыі адбываліся пад эканамічнымі і палітычнымі лозунгамі. Працоўныя Беларусі прынялі актыўны ўдзел ва Усерасійскай Кастрычніцкай палітычнай стачцы. Гэтымі выступленнямі кіравалі кваліфікаваныя саветы. У іх склад, як правіла, уваходзілі прадстаўнікі РСДРП і ПСР. Напалоханы размахам рэвалюцыі, Мікалай II 17 кастрычніка падпісаў Маніфест. Тады ж утварылася Дзяржаўная дума, абвешчаліся асноўныя палітычныя свабоды і дазвалялася дзейнасць палітычных партый. Пад уплывам гэтых падзей 18 кастрычніка ў Мінску і Гомелі адбыліся шматтысячныя маніфестацыі. Упершыню ўлады не рабілі ніякіх перашкод іх удзельнікам. У снежні 1905 г. у Беларусі адбыўся шэраг палітычных забастовак, але яны не перараслі ва ўзброенае паўстанне, як гэта здарылася ў Пецярбургу. У 1906 г. назіраўся спад рабочага і сялянскага руху.

Галоўным пытаннем рэвалюцыі з'яўлялася аграрнае. Самадзяржаўе паспрабавала вырашыць яго з дапамогай Дзяржаўнай думы. У выбарах прынялі актыўны ўдзел усе палітычныя партыі. Большасць месц у I Думе заваявалі эсэры. У ліпені 1906 г. Дума была распушчана. Прычынай гэтага з'явіўся праект дэпутатаў аб рэарганізацыі выканаўчых органаў улады. У пачатку 1907 г. была склікана II Дума, але і яна была распушчана 3 чэрвеня 1907 г.» [7, с. 40].

У залежнасці ад наяўнасці часу, некаторыя з гэтых заданняў мэтазгодна выкарыстаць на наступным уроку пры праверцы дамашняга задання.

ЛІТАРАТУРА

1. Вучэбная праграма для агульнаадукацыйных устаноў з беларускай і рускай мовамі навучання. Беларуская літаратура. V–XI класы. / Нац. ін-т адукацыі. Мінск, 2009.
2. Бельский Э.Н. Как использовать графики при изучении революций в России // Преподавание истории в школе. 2007. № 7.
3. Кошелев В.С., Оржеховский И.В., Сеница В.И. Всемирная история нового времени. XIX – нач. XX в.: учеб. для 8-го кл. общеобразоват. шк. / под ред. В.С. Кошелева. Минск, 1998.
4. Гламбоцкі П.М. Гісторыя Беларусі: канец XVIII ст. – 1917 г.: 8 клас: рабочы сшытак. 3-е выд. Мінск, 2005.
5. Колас Я. Збор твораў: у 14 т. Мінск, 1972. Т. 1.
6. Гісторыя Беларусі: канец XVIII–XX ст. / пад рэд. П.Ц. Петрыкава. Мінск, 2002.
7. Шарова Н.С. Гісторыя Беларусі XIX–XX стст.: практыкум для 11 класа. – Мінск, 2003.

4.8. Тэма «Падзеі Першай сусветнай вайны на беларускіх землях»

На ўроку па дадзенай тэме вучням неабходна ўспомніць і паўтарыць з курса сусветнай гісторыі прычыны і ўдзельнікаў вайны, прааналізаваць ход баявых дзеянняў на тэрыторыі Беларусі і іх уплыў на становішча беларускіх зямель, высветліць захопніцкі характар вайны і зразумець, як яна паўплывала на абвастрэнне рэвалюцыйнага крызісу ў Расіі.